

32. Katechizmus

401. Čo sú sväteniny?

Sväteniny sú viditeľné znaky (úkony), ktoré cirkev ustanovila nato, aby nám nimi vyprosovala od Boha pomáhajúcu milosť a hmotné potreby.

- Niekedy pod slovom svätenina rozumieme samotný úkon, ktorým nám Cirkev vyprosuje pomáhajúcu milosť a hmotné potreby. Napr.: **požehnanie so Sviatosťou Oltárnou**, požehnanie **novomanželov**, požehnanie **nevesty**, požehnanie **ženy po pôrode**, požehnanie **domu**, požehnanie **polí**, požehnanie **viníc**, požehnanie **jedla**, požehnaním **mostov**, požehnaním **cesty** ap., tieto **úkony menujeme sväteninami**. Ale pod slovom svätenina možno rozumieť aj vec, ktorú Cirkev požehnala a ktorej **nábožné užívanie nám** má podľa prosby Cirkvi **sprostredkovať od Boha milosť pomáhajúcu a hmotné potreby**. Napr. požehnaná **hromničná svieca**, **svätená voda**, požehnaná **trojkráľová krieda**, požehnaný **ruženec**, požehnaný **madajlónček**, ratolesti požehnané na Kvetnú nedeľu ap.. Tieto veci tiež menujeme **sväteninami**; keď ich Cirkev žehnala, vyprosovala milosť pomáhajúcu a hmotné potreby pre tých, ktorí budú tieto veci nábožne nosiť alebo v svojom byte prechovávať.
- Niektoré sväteniny sa používajú na **zoslabenie škodlivého vplyvu zlého ducha**, napr. exorcizmus (ako úkon), svätená voda (ako vec).
- Sväteniny** sa navonok podobajú sviatostiam: aj sviatosti, aj sväteniny sú **zmyslami pozorovateľné znaky** (úkony). Predsa však je veľký rozdiel medzi sviatostami a sväteninami. **Sviatosti ustanovil Ježiš Kristus, sväteniny ustanovila Cirkev**. Preto sviatosti majú **záručný účinok**, kým sväteninami Cirkev **len vyprosuje účinok od Boha**. Počet sviatostí je **nemeniteľný**, je ich toľko a vždy ich bude toľko ich ustanovil Ježiš Kristus. Počet svätenín je **meniteľný**: Cirkev môže ustanoviť nové sväteniny alebo ustanovené zrušiť, ak stratili význam. Sviatosti nám poskytujú aj milosť pomáhajúcu, aj milosť posväcujúcu; sväteninami nám môže Cirkev vyprosiť len milosť pomáhajúcu a hmotné potreby.

402. Koľkoraké sú sväteniny?

Sväteniny sú dvojaké: žehnania a svätenia.

403. Čo činí Cirkev pri požehnaníach?

Pri žehnaniach prosí Cirkev Boha o požehnanie osoby alebo veci.

- Slovám „Cirkev prosí o požehnanie osoby“ rozumej tak, že Cirkev prosí o udelenie pomáhajúcej milosti a o udelenie hmotných potrieb pre dotyčnú osobu.
- Keď Cirkev žehná veci, nemá na zreteli dobro samotnej veci, ale dobro osoby, ktorá tie veci bude užívať. Teda: žehnanie pokrmov sa vzťahuje na osoby, ktoré tie pokrmy budú používať: žehnanie dopravných prostriedkov sa vzťahuje na osoby, ktoré nimi budú cestovať; žehnanie polí a viníc sa vzťahuje na ľudí, ktorí polia a vinice obrábajú a čakajú od nich úrodu; ap..

404. Čo činí Cirkev pri sväteniach?

Pri sväteniach zasväcuje Cirkev službe božej osoby alebo veci a tieto Bohu zasvätené osoby alebo veci, odporúča do zvláštnej Božej ochrany.

- Svätením zasväcuje Cirkev Božej službe napr. tieto osoby: mladíkov, ktorí sa rozhodli pre kňazský stav (tento úkon svätenia sa menuje „udelenie tonzúry“); alebo devy, ktoré sa rozhodli žiť v kláštore (tento úkon svätenia má meno „svätenie mníšok“).
- Svätením zasväcuje Cirkev Bohu napr. tieto veci: omšové kalichy, bohoslužobné rúch, kaplnky, kostoly, cintoríny ap.. Toto sú tzv. Bohu zasvätené veci a miesta.
- Zneuctenie Bohu zasvätených osôb, vecí a miest je hriechom proti prvému Božiemu prikázaniu a má meno „svätokrádež“.

405. Čo nás á pohnúť k tomu, aby sme sväteniny nábožne užívali?

Aby sme sväteniny nábožne užívali, k tomu nás má pohnúť skutočnosť, že aj sväteniny sú prostriedky milosti božej.

406. Čo robíme, keď sa modlíme?

Keď sa modlíme, rozprávame sa s Pánom Bohom.

S Pánom Bohom sa rozprávame **1.** Preto, aby sme ho chválili, **2.** Preto, aby sme mu ďakovali za dobrodenia, ktoré nám preukazuje, **3.** Preto, aby sme ho prosili o hmotné a duševné dary, **4.** Preto, aby sme ho odprosovali za spáchané hriechy.

407. Prečo sa máme modliť?

Modliť sa máme:

- 1.** Preto, lebo Ježiš Kristus to prikázal;
- 2.** Preto, lebo modlitbou získavame Božie požehnanie;
- 3.** Preto, lebo modlitbou získavame milosť pomáhajúcu a upevňujeme v sebe milosť posväcujúcu. Aj modlitba je prostriedok Božej milosti.

408. Ako sa máme modliť?

Modliť sa máme:

- 1.** Pobožne;
- 2.** Pokorne;
- 3.** S dôverou;
- 4.** S odovzdanosťou do Božej vôle.

Pobožne sa modlíme vtedy, keď sa modlíme zo srdca a pritom premáhame roztržitosť. POKORNE sa modlíme, keď sa modlíme s vedomím svojej slabosti a nehodnosti. S DÔVEROU sa modlíme, keď sme presvedčení, že nás Boh vyslyší, ak to, o čo prosíme, sa neprotiví jeho sláve a nášmu spaseniu. ODOVZDANE DO VÔLE BOŽEJ sa modlíme, ak ponecháme na Boha, aby nám pomohol vtedy a tak, kedy a ako to uzná za dobré.

409. Najmä na aký úmysel sa máme modliť?

Modliť sa máme najmä na tento úmysel:

- 1.** Za svoju večnúspásu;
- 2.** Za rodičov, za duchovných a svetských predstavených;
- 3.** Za živých a zomrelých,
- 4.** Za priateľov a nepriateľov,
- 5.** Za upevnenie a rozšírenie Božieho kráľovstva na zemi.

410. Kedy sa máme modliť?

Modliť sa máme pravidelne každý deň.

- a)** Denne sa máme modliť ráno a večer, pred jedlom a po jedle, pred prácou a po práci.
- b)** V čase nebezpečenstva a pokušenia sa máme modliť tiež.
- c)** V rodinách, pri pobožnostiach a bohoslužbách sa modliavame spoločne.
- d)** Cez deň máme častejšie konať tzv. „strelné modlitby“.